

[Glistrup.]

vi bevarer indkomstskatten. Ministeren for skatter og afgifter mener, at indkomstskatten er noget, som er sundt og bæredygtigt inden for samfundet, og det kan vi diskutere og have forskellig politisk opfattelse af, men jeg synes, det er forkert og noget deprimerende, at ministeren for skatter og afgifter kan stå og sige, at vi ikke har givet ét eneste argument for vor opfattelse. Alene i bemærkningerne til lovforslaget findes der en halv snes gode argumenter for det. Om de så er tilstrækkelig gode, det kan vi diskutere frem og tilbage, men der er en lang serie argumenter for det.

Med hensyn til hr. Kaj Hansens spørgsmål om, hvorvidt vi har diskuteret sømandsskat med nogen organisationer: jeg har tilbragt 15 år af mit liv med at gøre det, så jeg har ganske grundigt kendskab til organisationernes stilling inden for søfartens område.

(Kort bemærkning).

Bernhard Baunsgaard (RV):

Jeg konstaterer, at hr. Glistrup igen forsøgte at tale udenom. Der er ikke fremsat ét eneste besparelsesforslag, der tager bestemt sigte på at erstatte den faldende indtægt fra søfolk i de kommuner, hvor de betyder noget, ikke ét eneste. Derfor er det et uretfærdigt lovforslag.

Ministeren for skatter og afgifter (Svend Jakobsen):

Jeg sagde ikke, at der ikke var fremført argumenter for dette forslag. Jeg sagde, at der ikke er fremført ét eneste argument for, at det skulle være retfærdigt. Det at én borger i samfundet skal betale skat af sin indkomst, mens en anden borger ikke skal, det er ikke retfærdigt, det kan ikke retfærdiggøres, og et sådant argument er heller ikke fremført. Der er fremført en lang række andre argumenter.

(Kort bemærkning).

Arentoft: (FP):

Jeg vil blot sige til ministeren for skatter og afgifter, at søfolkene kom ind som et modul, og derfor mener vi også, at de kan gå ud som et modul.

Vi planlægger overhovedet ikke at bryde

samfundet ned, tværtimod. Vore planer er at bygge det yderligere op.

Jeg vil gerne sige til hr. Kaj Hansen, at jeg har ikke talt med så forfærdelig mange organisationer, men jeg har færdedes i søfartskredse personligt i over 30 år; derfor mit kendskab dertil.

Så vil jeg lige til slut sige til hr. Bernhard Baunsgaard, at med hensyn til hans frygt for kommuner, så er der nu heller ikke noget til hinder for, at selv om en sømand sejler og har sit hjem i Helsingør, så kan han godt tillade sig at flytte til Frederikshavn eller en hvilken som helst anden by.

Hermed sluttede forhandlingen.

Lovforslagets overgang til anden behandling vedtages uden afstemning.

Formanden:

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til skatte- og afgiftsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den sidste sag på dagsordenen var:

Første behandling af forslag til lov om beskatning ved fusion af aktieselskaber m.v. [af Ninn-Hansen og Stetter].

(Lovforslag nr. 189. Fremsat 2/4 75).

Lovforslaget sættes til forhandling.

Ministeren for skatter og afgifter (Svend Jakobsen):

Det fremsatte forslag til lov om beskatning ved fusion af aktieselskaber m.v. er stort set identisk med det forslag, der er udarbejdet af selskabsskattekommissionen i den betænkning, der blev afgivet af kommissionen den 2. juli 1974.

Forslaget går ud på, at den særlige skattemæssige ordning for fusioner også skal gælde for fusioner mellem moder- og datterselskaber, de såkaldte lodrette fusioner. Endvidere skal man ifølge forslaget gå bort fra det hidtil gældende system, hvorefter fusioner i hvert enkelt tilfælde har krævet forudgående tilladelse fra skattemyndighederne; ligningsmyndighederne skal dog have adgang til en efterfølgende kontrol.

[Ministeren for skatter og afgifter.]

Når fusioner mellem moder- og datterselskaber ikke har været omfattet af den hidtil gældende lovgivning om de skattemæssige virkninger af sammenslutning af aktieselskaber, har begrundelsen været, at man særlig ved lodrette fusioner måtte nære frygt for, at ordningen kunne misbruges på forskellig måde. Færen for misbrug er nok blevet noget mindre efter den forhøjelse, der i de senere år er sket af den særlige indkomstskat, men kommissionen har dog alligevel i betænkningen på side 26 fremhævet, at selv når de nugældende beskatningsprocenter tages i betragtning, vil skattetænkning ikke kunne udelukkes i forbindelse med en adgang til lodrette fusioner uden mellemkommende beskatning.

Kommissionen har da også fundet det nødvendigt at udforme særlige regler til at imødegå misbrug. Disse regler fører til, at der i en del tilfælde må foretages helt konkrete bedømmelser. Kommissionen har selv peget på, at reglerne kan blive vanskelige at administrere — det fremgår af betænkningen side 39, første spalte — og det forstår man, når det f.eks. i en af reglerne forudsættes, at der skal tages stilling til, om aktiver er overtaget uden for normal samhandel. En sådan regel synes at rumme mulighed for mange diskussioner og fortolkningsproblemer.

Som begrundelse for at give adgang til lodret fusion med de nævnte skattemæssige virkninger har man fra erhvervsside fremhævet hensynet til strukturrationaliseringen, men som det fremgår af betænkningen på side 40, mener kommissionen, at denne begrundelse er af tvivlsom værdi. Det anføres bl.a., at samdriftsfordele i vidt omfang kan opnås uden formel selskabsretlig fusion.

Jeg vil også godt nævne, at forslagets gennemførelse vil give anledning til en hel del yderligere administration, især i overgangsperioden, hvis mange selskaber ønsker at benytte sig af de nye regler.

Som det fremgår af de bemærkninger, jeg her har gjort, finder jeg, at man nok kan have visse betænkeligheder ved lovforslaget, men regeringen vil gerne medvirke til under udvalgsarbejdet at søge at finde løsninger på de problemer, der ligger tilbage, således at betænkelighederne kan overvindes med det resultat, at lovforslaget kan vedtages.

Ove Hansen (S):

Jeg har kun nogle få bemærkninger at gøre til lovforslaget, men jeg kan da oplyse, at mit parti meget gerne vil medvirke til, at der gives erhvervslivet mulighed for fusion i tilfælde, hvor det drejer sig om fusion mellem moder- og datterselskaber. Fusioner kan jo somme tider finde sted alene af skattemæssige grunde, og somme tider vil folk bruge, eller rettere sagt misbruge, skattereglerne. Jeg forstår på forslagsstillerne, at man naturligvis vil medvirke til, at misbrug ikke finder sted, og det kan ske ved, at visse krav opfyldes, før en fusion kan blive en kendsgerning. Endvidere pålægger man ligningsrådet visse pligter med hensyn til tilsyn.

Jeg kan slutte med at sige, at mit parti under udvalgsarbejdet gerne vil se nærmere på lovforslaget.

Christophersen (V):

Jeg skal ligesom den foregående ordfører gøre det ganske kort.

Venstre finder, det er rimeligt, at dette spørgsmål tages op i en selvstændig udformning og ude af den måske større sammenhæng, man ellers kunne anbringe det i. Vi finder ikke, det er rimeligt, hvis lovgivningen er sådan indrettet, at den hindrer i øvrigt fornuftige økonomiske og administrative dispositioner. Vi mener, at det derfor er rimeligt at undersøge, hvordan vi kan lette adgangen til lodrette fusioner. Samtidig er jo, som det også tidligere er fremhævet, den oprindelige begrundelse for de nuværende begrænsninger faldet væk i meget vid udstrækning. Dertil kommer, at der også er gennemført lempelser, siden man gennemførte loven i 1967, for så vidt angår brugsforeningerne. Som det også er nævnt tidligere, arbejder man i EF med udformningen af et direktiv, som skal føre til en liberalisering af selskabsskattelovgivningen på tværs af landegrænserne.

Derfor vil vi altså godt med udgangspunkt i dette lovforslag og i den betænkning, der er udformet af kommissionen om aktieselskabsbeskatningen, deltage i et grundigt udvalgsarbejde, og vi ser positivt på lovforslaget.

Glistrup (FP):

Forslagsstillerne gør sig nok overdrevne forestillinger om behovet for en lovgivning

[Glistrup.]

på dette område. Det er da selvfølgelig rigtigt, at når man har to juridiske enheder, typisk to aktieselskaber, og skattelovgivningen så indrettes sådan, at det bliver svært at kláske dem sammen i en fusion, ja, så kan man måske sådan rent æstetisk have sine ubehag ved det. Men hvis det koster mange penge at fusionere, så kan man jo bare lade være og bare lave en samdrift på den ene eller på den anden måde og i og for sig reelt opnå nøjagtig de samme resultater. Måske bliver sagførersalæret en smule højere — det er selvfølgelig ikke videre samfundsnyttigt — men noget sådan særlig stort behov for at lovgive på dette område er der næppe.

På den anden side, når man nu rejser spørgsmålet, om vi ikke skal lovgive på dette område, så er det også svært at finde afgørende indvendinger imod at gøre det. Der er ikke nogen tvivl om, at det forslag, der er fremsat, er en væsentlig forbedring, sammenlignet med den nuværende retstilstand, der i medtør af 1967-loven simpelt hen er grundet på, at ministeren for skatter og afgifter kan sige ja, og ministeren kan sige nej, alt efter om det er hans gode venner, eller det ikke er nogen af hans gode venner. Disse administrative nådesakter er særdeles uheldige, og netop på dette område har det haft særdeles ulykkelige virkninger, at man har haft en lov som 1967-loven, hvor man altså diskretionært fra det daværende finansministeriums side kan afvise dem, som man ikke synes man sådan særlig godt kan lide. Det er et vældigt fremskridt, når vi endelig skal lovgive på dette område, at man, som forslagsstillerne her foreslår det, gør det til en juridisk ret, så at man simpelt hen kan gennemføre fusionen, når de og de bestemte betingelser er opfyldt.

Derfor må lovforslaget anbefales, det er jo noget rigeligt omfattende. Jeg havde foretrukket, at man havde skrevet det på nogle få linjer i stedet for at bruge de mange sider til det, men bevares, man må jo så affinde sig med, at man skal betale for administrationen af det og for at få folk til at læse så mange paragraffer igennem. Da dette emne ikke kan ophidse særligt, er der måske heller ikke så megen grund til at bruge kræfter på at skrive det i et smukkere og klarere og enklere lovsprog.

Der er formentlig kun en enkelt bestemmelse, som er aldeles utilstedelig, og det er § 6, stk. 4, der siger, at man inden for en kort frist skal sørge for at sende en bunke papir ind til ligningsmyndighederne. Den skal vi have fjernet, men ellers — lad det dog få en let gang gennem tinget, og lad os se at komme videre til mere væsentlige emner.

Bernhard Baunsgaard (RV):

Da hr. Gudme ikke kan være til stede på dette tidspunkt, skal jeg på hans vegne ganske kort sige nogle ord om dette lovforslag.

Vi vil meget gerne være med til at behandle forslaget i udvalget, for at der kan komme en positiv udgang på denne sag. Det er rimeligt, at vi giver aktieselskaber adgang til en lodret fusion.

Da vi i sin tid behandlede forslaget om andelsforetagender — det var vist i forbindelse med FDB og de københavnske brugsforeninger — blev der i folketingsalen talt om, at vi også, så snart vi kunne overkomme det, skulle give adgang til lodrette fusioner for aktieselskaber. Det sker altså hermed, og jeg kan gentage: vi vil være velvilligt indstillede over for en udvalgsbehandling.

Ømann (SF):

Det er da meget heldigt, at det er sidst på dagen, og at man skal fatte sig i korthed, for der er sikkert ikke ret mange af os, der kan udbrede sig i bredden om disse indviklede affærer.

Vi kender vandrette fusioner, og det er vi nogenlunde fortrolige med, men nu vil man altså også have de lodrette. Vi har jo allerede haft de lodrette, vi kender jo et eksempel. Man siger, at man skal have disse lodrette fusioner for at lave en strukturrationalisering i erhvervslivet. Så vidt, så godt. Det vil vi ikke modsætte os, det er jo altid godt at få en rationalisering, få omkostningerne ned og få billigere varer frem.

Men det eksempel, vi har, det var jo ikke så forfærdelig godt. Det var brugsforeningerne, der fusionerede. De lavede en regelret lodret fusion, og hvad fik vi ud af det? Dividenden faldt væk, og brugsforeningerne må køre med højere priser, end Irma må. Hvad samfundsgavnlighed angår, kan man, hvis vi skal tage vores erfaringsmateriale, vel sige: nå ja, det skal vi nok se lidt stort på.

Hvad er det så, man vil med disse fusioner?

[Gjmann.]

Jo, det, man vil, det er at undgå, at den beskattingsmulighed, der findes i et givet op-hørende selskab, skal kvittes, man skal altså slippe for den skat. Det er altså en fravigelse fra de almindelige skatteregler, og det er det, vi har været inde på tidligere i dag. Det vil sige, at den beskattning, der så ikke finder sted, den skal betales af andre. Det er en støtte. Ja, siger man så, men her i dette lovforslag følger vi et successionsprincip. Denne beskattning hviler bare, den venter. Ja tak, i det øjeblik vi har en rentesats på en 17-18 pct. her i samfundet, så er dette, at den hviler en 19-20 år, det samme som et tilskud.

Men o. k., hvis det kan betyde en rationalisering, så vil jeg da godt se positivt på det, men jeg må nok sige, at dette her er en jungle. Det viser sig også i de undtagelsesbestemmelser, som findes i lovforslaget, om, at man ikke bare uden videre kan give lov til fusion, men det skal igennem ligningsrådet. Da ser man glimtvis alle de fiduser, der kan forbedres mange år i forvejen. Man kan lægge det sådan til rette, at der scores meget store gevinster på en fusion, gevinster, som så unddrages beskattning. Det forsøger man så i forslaget efter fattig evne at råde bod på ved at sige: nej, det er dog for galt, det kan man ikke gøre.

Vi har i det hele taget en ulovbestemt jungle, når man skifter virksomhedsform fra privat selskab til aktieselskab. Vi har her et område, som giver anledning til en forfærdelig masse sager, som er ulovbestemt, som dirigeres af meget fattige regler fra statens ligningsdirektorat, de stammer fra 1962. Det er et område, som i høj grad påkalder en lovgivning. Jeg kunne godt tænke mig ved denne lejlighed at spørge skatte- og afgiftsministeren, om ikke der her var et område, man burde tage op hurtigst muligt. Giv dog nogle regler for, hvordan man laver disse omdannelser, så folk ved, hvad de har at rette sig efter. Revisorerne vil blive glade for det, skatteyderne vil blive glade for det, og skattemyndighederne vil blive glade for det.

Kaj Hansen (DKP):

Jeg skal ikke lægge skjul på, at det kan være vanskeligt at overse alle konsekvenserne ved en gennemførelse af det lovforslag, som ligger her.

Nu har vi i almindelighed ikke den samme kærlighed til fusioner som forslagsstillerne, for fusioner er jo kapital-, industri- eller handelskoncentrationer i større eller mindre udstrækning. Det er jo den vej, det økonomiske liv har bevæget sig, således at samfundet har fået større og større økonomiske magtpositioner, som folkettinget efterhånden får mindre og mindre indflydelse på. Derfor ønsker vi for så vidt ikke at fremme fusionerne, men vi udelukker da ikke, at det i bestemte tilfælde også kan have gavnlige virkninger for forbrugerne.

Det er, ligesom det har gået igennem en række lovforslag i dag — jeg vil ikke sige dem alle, men nogle af dem — som en rød tråd, at de alle sammen har været lettelser for erhvervslivet på den ene eller den anden facon. Og det her er i og for sig inden for den samme røde tråd, for man udvider jo grænserne for det skattefrie grundlag.

Det kan være vanskeligt at se i det enkelte tilfælde, hvad det kan komme til at betyde, så vi er altså ikke særlig sympatisk indstillet over for dette lovforslag, men vi vil gerne have det undersøgt til bunds, bl. a. hvilke konsekvenser det kan have for forskellige selskaber i forskellige fusioner. Det er heller ikke sådan, at eksemplerne giver et klart overblik over det. Det er jo en ret så kompliceret lovgivning, der her er tale om, hvor man faktisk ikke så generelt kan tale om, hvorledes det vil komme til at falde ud for de enkelte fusioner.

Ordføreren for forslagsstillerne (*Ninn-Hansen*) (KF):

Det har jo været en lang dag, så jeg håber, at ordførerne undskylder mig, at jeg ikke går i enkeltheder med svarene til dem. Det er jo heller ikke nødvendigt, for jeg må sige, at det var en sjældent venlig modtagelse, dette lovforslag fik, en modtagelse, hvor ministeren for skatter og afgifter erklærede sin meget store beredvillighed med hensyn til at støtte arbejdet for gennemførelsen af forslaget, og det samme gjorde jo næsten alle ordførere. De to sidste ordførere havde nogle kritiske bemærkninger, men afviste det dog ikke ganske.

Jeg vil gerne sige til hr. Kaj Hansen, at det nok er ganske rigtigt, at vi har en noget forskellig opfattelse af erhvervslivet, af det behov, erhvervslivet har, og også af det be-

[Ninn-Hansen.]

hov, det har for en koncentration af kapitalen i visse tilfælde.

Hr. Glistrup sagde, at dette forslag ikke kunne ophidse særligt. Nej, det er sjældent, forslag af en sådan saglig karakter ophidser, det er vist kun forslag af en lidt anden karakter, som vi for nylig har overværet. Men jeg takker da i øvrigt for de venlige bemærkninger om forslaget, at vi skulle — og det samme sagde hr. Ove Hansen, hr. Christophersen og hr. Bernhard Baunsgaard — søge at få gennemført en lovgivning af denne karakter.

I hvilket omfang der bliver behov for lodrette fusioner, ved vi jo ikke, men når vi ser, hvad 1967-loven, som det fremgår af betænkningen, er blevet anvendt til af vandrette fusioner, så er det dog ikke noget lille tal. Det er over 200, det drejer sig om på det tidspunkt, hvor betænkningen udkom, og i et enkelt tilfælde var der endda en samling af 67 selskaber. Vi har jo en del aktieselskaber her i landet og har fået det i de sidste år, og det kunne da være, det ville være fornuftigt at få forenklet noget af dette.

Lovforslagets hovedformål er at gennemføre muligheden for lodrette fusioner, men dertil kommer også som ganske rigtigt påpeget, at vi med dette lovforslag får en forenkling også for de øvrige fusioners vedkommende.

Jeg skal blot sige til hr. Ømann, der nævnte eksemplet med FDB, at det måske ikke var den mest strålende måde at sige, at vi skulle have lodrette fusioner på. Der er sikkert andre, der både er bedre i stand til og nærmere til at gå ind i et vældigt forsvar for FDB, end jeg er, men jeg synes måske, det er lidt uretfærdigt at give ordningen skylden. Det kan altså også være, som man har set andre steder, at det er de stærkt stigende omkostninger, der har været i butikshandelen, som har medført disse vanskeligheder. Jeg tror i hvert fald ikke, hvis man havde hindret en lodret fusion, at det så var gået anderledes og bedre. Jeg mener tværtimod, det forholder sig sådan, at hvis vi opretholder den faktiske hindring, der findes i dag, så vil en række virksomheder ikke kunne opnå den forbedring af organisationen, som de ønsker. Jeg tror også, det for en del virksomheders vedkommende be-

tyder, at de afventer, at man fjerner denne hindring, for at de kan komme i gang med noget nyt. Vi må jo ikke gøre dette op i antallet af virksomheder, der kan interessere sig for det. Vi skal nok snarere se på, hvor stort et antal beskæftigede der er i de virksomheder, det drejer sig om, og det er jo tusinder. Det er vel det, vi først og fremmest skal tænke på.

Jeg takker for en særdeles venlig modtagelse. Jeg håber, at man vil gøre lovforslaget hurtigt færdigt i skatte- og afgiftsudvalget. Det kan vel næppe nås inden hjemsendelsen til juni, men hvis der alligevel bliver en septembersamling, så håber jeg, der er en mulighed for, at man vil tage dette med, og under alle omstændigheder håber jeg, at udvalget vil gøre arbejdet færdigt i denne samling. Hvis en genfremsættelse skulle være nødvendig, har jeg selvfølgelig intet imod, hvis det er ministeren, der fremsætter det. Det afgørende er, at vi får gennemført ordningen.

Hermed sluttede forhandlingen.

Lovforslagets overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

Formanden:

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til skatte- og afgiftsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Der er ikke mere på dagsordenen.

Medlem af folketinget Chr. Christensen har på medlem af folketinget *Ritta Ahms* vegne meddelt mig, at denne på grund af sygdom ikke vil kunne give møde i tinget i mindst 7 dage og derfor anmoder om, at der må blive bevilget hende orlov fra og med den 9. maj og om, at stedfortræderen må blive indkaldt.

Fra medlem af folketinget *Erhard Jakobsen* har jeg modtaget meddelelse om, at han som følge af deltagelse i møder i Europa-Parlamentet ikke vil kunne give møde i tinget i mindst 7 dage, hvorfor han anmoder om orlov på grund af midlertidig udsendelse i offentligt hverv fra og med den 9. maj samt om, at stedfortræderen må blive indkaldt.

Fra medlem af folketinget *Kirsten Jacob-*

[Formanden.]

sen har jeg modtaget meddelelse om, at hun på grund af sygdom ikke vil kunne give møde i tinget i mindst 7 dage, hvorfor hun anmoder om orlov fra og med den 9. maj og om, at stedfortræderen må blive indkaldt.

Folketingets næste møde afholdes fredag den 9. maj kl. 11 med følgende dagsorden:

- 1) *Spørgsmål om meddelelse af orlov til og indkaldelse af stedfortræderen for folketingsmedlem Ritta Ahm.*
- 2) *Spørgsmål om meddelelse af orlov til og indkaldelse af stedfortræderen for folketingsmedlem Kirsten Jacobsen.*
- 3) *Spørgsmål om meddelelse af orlov til og indkaldelse af stedfortræderen for folketingsmedlem Erhard Jakobsen.*
- 4) *Indstilling fra udvalget til valgs prøvelse.*
- 5) *Tredje behandling af:*
Forslag til lov om ændring af lov om uddannelse af børnehave- og fritidspædagoger.
- 6) *Tredje behandling af:*
Forslag til lov om ændring af lov om kommunernes styrelse.

7) *Første behandling af:*

Forslag til lov om ændring af lov om børnetilskud og andre familieydelse. (Ændring af børnetilskud og pristalsregulering, indførelse af en ungdomsydelse og ændret klageadgang).

8) *Første behandling af:*

Forslag til folketingsbeslutning om lov om styrelse af højere uddannelsesinstitutioner [af Tove Nielsen m. fl.].

9) *Første behandling af:*

Forslag til lov om ændring af lov om styrelse af højere uddannelsesinstitutioner [af Halvgaard m. fl.].

10) *Første behandling af:*

Forslag til lov om ophævelse af lov om mægling i arbejdsstridigheder [af Kurt Hansen og Steen Folke].

11) *Første behandling af:*

Forslag til folketingsbeslutning om nedlæggelse af den offentlige arbejdsformidling [af Bay m. fl.].

Mødet hævet kl. 18.30.
